Sygn. akt I Ns 58/14

POSTANOWIENIE

Dnia 05 lutego 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSR Tadeusz Radziwon

Protokolant: Ewa Trusiak

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z wniosku G. Ż.

z udziałem L. Ż.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. Ustalić, że w skład majątku wspólnego G. Ż. i L. Ż. wchodzą:

1) nieruchomość rolna zabudowana budynkiem mieszkalnym i budynkiem gospodarczym położona w S.przy ulicy (...)oznaczona numerem geodezyjnym (...)o powierzchni 0,2755 ha dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w B.X Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w S.prowadzona jest księga wieczysta numer (...)– o wartości 265.625 złotych (dwieście sześćdziesiąt pięć tysięcy sześćset dwadzieścia pięć złotych);

2) kwota pieniężna 12500 złotych (dwanaście tysięcy pięćset złotych) stanowiąca równowartość sprzedanego ciągnika rolniczego marki U. (...) rok produkcji 1977, numer nadwozia (...), numer rejestracyjny (...).

II. Dokonać podziału majątku wspólnego G. Ż. i L. Ż. w ten sposób, że przyznać na własność uczestnikowi postępowania L. Ż. nieruchomość położoną w S. przy ulicy (...) oznaczoną numerem geodezyjnym (...) szczegółowo opisaną w punkcie I..1 niniejszego postanowienia oraz kwotę pieniężną 12500 złotych opisaną w punkcie I ppkt. 2 niniejszego postanowienia.

III. Ustalić, że uczestnik postępowania L. Ż. poczynił wydatki z majątku osobistego na nieruchomość będącą przedmiotem majątku wspólnego wnioskodawczyni G. Ż. i uczestnika postępowania L. Ż. szczegółowo opisaną w punkcie I ppkt.1 niniejszego postanowienia w łącznej kwocie 624 złotych (sześćset dwadzieścia cztery złote).

IV. Tytułem spłaty zasadzić od uczestnika postępowania L. Ż. na rzecz wnioskodawczyni G. Ż. kwotę 138750,50 złotych (sto trzydzieści osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych pięćdziesiąt groszy) płatną w terminie 7 (siedmiu) dni od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym na wypadek uchybienia w terminie płatności.

V. W pozostałym zakresie wnioski zainteresowanych oddalić.

VI. Zasądzić od uczestnika postępowania L. Ż. na rzecz wnioskodawczyni G. Ż. kwotę 313,30 złotych (trzysta trzynaście złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

VII. Nakazać zwrot ze Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni G. Ż. kwoty 373,41 złotych (trzysta siedemdziesiąt trzy złote czterdzieści jeden groszy) tytułem nadpłaconej części zaliczki na poczet wydatków w sprawie.

VIII. Stwierdzić, że w pozostałym zakresie zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sędzia

I Ns 58/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni G. Ż. wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego zgromadzonego w czasie trwania wspólności majątkowej z uczestnikiem postępowania L. Ż..

Wskazała (k.3-4,45v.84-85,261-261v.), iż w skład majątku wspólnego zainteresowanych wchodzi nieruchomość rolna zabudowana budynkiem mieszkalnym i budynkiem gospodarczym położona w S.przy ulicy (...)oznaczona numerem geodezyjnym (...)o powierzchni 0,2755 ha dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w B.X Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w S.prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...)oraz ciągnik rolniczy marki U. (...)o numerze rejestracyjnym (...). Następnie w piśmie procesowym z dnia 23 czerwca 2014 roku (k.121-122) dodatkowo podała, iż w skład majątku wspólnego zainteresowanych w sprawie wchodzi również kwota 87 000 złotych zaoszczędzona przez uczestnika bez wiedzy wnioskodawczyni w czasie trwania ich związku małżeńskiego.

Precyzując stanowisko odnośnie sposobu podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni wniosła o przyznanie na swoją rzecz powołanej wyżej nieruchomości oraz przyznanie uczestnikowi postępowania ciągnika rolniczego i kwoty 87000 złotych ze stosowną dopłatą tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym.

Uczestnik postępowania przychylił się do wniosku co do zasady. Po sprecyzowaniu stanowiska w sprawie (k.31-34,45-46v.,105v.139-140,261v-262) również wskazał, iż nieruchomość położona w S. przy ulicy (...) stanowi składnik majątku wspólnego zainteresowanych. Odnośnie ciągnika rolniczego podał natomiast, że dokonał jego sprzedaży w dniu 28 września 2011 roku za kwotę 7000 złotych. Przyznał, iż do przedmiotowej transakcji doszło bez wiedzy i zgody wnioskodawczyni, oraz podał, że uzyskaną ze sprzedaży kwotę pieniężną spożytkował na bieżące potrzeby i wydatkował ją w całości przed orzeczeniem rozwodu (k.46). Zaprzeczył jakoby przed datą ustania związku małżeńskiego poczynił bez wiedzy wnioskodawczyni jakiekolwiek oszczędności. Wyjaśnił, że wykazana na okoliczność możliwości spłaty wnioskodawczyni kwota pieniężna w wysokości 160000 złotych (k.98) stanowi jego majątek osobisty zgromadzony po rozwodzie. Na przedmiotową kwotę oprócz oszczędności (k.46), składa się kwota 55000 złotych uzyskana ze sprzedaży w dniu 21 marca 2014 roku nieruchomości stanowiącej majątek osobisty uczestnika (k.101-103) oraz kwota pożyczki (k.119) w wysokości 87000 złotych uzyskanej przez uczestnika od wujka E. M. celem zabezpieczenia możliwości spłaty wnioskodawczyni w ramach podziału majątku wspólnego zainteresowanych. Uczestnik zgłosił także do rozliczenia w ramach przedmiotowego postępowania (k.56-57,105) poniesione przez niego po ustaniu wspólności wydatki na nieruchomość wspólną w postaci kwoty 52 złotych uiszczonej tytułem podatku od nieruchomości, kwoty 512 złotych z tytułu opłaconych składek ubezpieczeniowych, kwoty 60 złotych za zajecie pasa drogowego, kwoty 870, 50 złotych za wodę, ścieki i wywóz nieczystości oraz kwoty 96 złotych poniesionej za odpady komunalne. W toku postępowania pełnomocnik wnioskodawczyni (k.105v.,260v.) nie oponował rozliczeniu w ramach przedmiotowego postępowania poniesionych przez uczestnika wydatków na poczet opłacenia należności z tytułu podatku, ubezpieczenia i zajęcia pasa drogowego. W pozostałej części zakwestionował złożony wniosek wskazując, iż pozostałe wydatki miały charakter opłat typowo eksploatacyjnych, wynikających z użytkowania nieruchomości przez uczestnika i brak jest podstaw do obciążenia wnioskodawczyni obowiązkiem ich poniesienia. Uczestnik postępowania wystąpił ponadto z roszczeniem rozliczenia poczynionego nakładu z majątku osobistego na wspólną nieruchomość zainteresowanych o wartości 15300 złotych (k.32,105). Podniósł, iż powyższą kwotę pieniężną uzyskał w wyniku zawarcia umowy darowizny z nieżyjącą obecnie matką Ł. Ż. i przeznaczył ją na zakup wspólnej nieruchomości. Zasadność przedmiotowego roszczenia kwestionowała wnioskodawczyni, która pomimo przedstawienia przez uczestnika kopii pisemnej umowy darowizny (k.37) wskazywała, że uczestnik nigdy nie poinformował jej fakcie otrzymania darowizny i w jej ocenie darowizna ta nie została dokonana (k.45v.,84v.,261).

Zajmując stanowisko w przedmiocie sposobu podziału majątku wspólnego L. Ż. wniósł o przyznanie na jego rzecz wspólnej nieruchomości ze stosowna spłatą na rzecz wnioskodawczyni (k.32).

Sąd zważył i ustalił, co następuje:

L. Ż.i G. Ż.zawarli związek małżeński dnia 10 czerwca 1995 roku (dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k.9 akt sprawy, sygn. akt (...)Sądu Okręgowego w B.I Wydział Cywilny). Ze związku małżeńskiego posiadają dorosłego syna N. Ż.. Przedmiotowy związek małżeński został rozwiązany przez rozwód z winy obu stron wyrokiem Sądu Okręgowego w B.I Wydział Cywilny z dnia 14 czerwca 2012 roku. Orzeczenie uprawomocniło się dnia 06 lipca 2012 roku (dowód: wyrok Sądu Okręgowego w B.I Wydział Cywilny k.124-125 akt sprawy sygn. akt (...)). Aktualnie na nieruchomości stanowiącej główny składnik majątku wspólnego od czasu wyprowadzenia się syna zainteresowanych w kwietniu 2014 roku zamieszkuje jedynie uczestnik postępowania zatrudniony na stanowisku betoniarza w Zakładzie (...)w S.za wynagrodzeniem 2000 miesięcznie (k.45.). Wnioskodawczyni od 2000 roku zamieszkuje z przerwami na terenie B. w B.gdzie jest zatrudniona w firmie sprzątającej aktualnie za wynagrodzeniem w granicach od 1200 do 1600 euro miesięcznie (k.261).

W trakcie trwania małżeństwa zainteresowanych łączyła wspólność ustawowa małżeńska, umów małżeńskich rozszerzających, ograniczających lub ustanawiających rozdzielność majątkową nie zawierali (okoliczność niekwestionowana). Z dniem uprawomocnienia się wyroku rozwodowego ustała między zainteresowanymi ustawowa wspólność małżeńska, powstała z chwilą zawarcia związku małżeńskiego (art. 31 k.r.o).

Zgodnie z treścią art. 567§3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, sąd ustala skład i wartość majątku ulegającego podziałowi. Zasadą jest, że skład masy majątkowej podlegającej podziałowi Sąd ustala na datę ustania wspólności ustawowej. Majątkiem wspólnym małżonków są przedmioty nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. (art. 31§1 k.r.o).

Podstawą do ustalenia składu majątku wspólnego zainteresowanych były, przede wszystkim ich zgodne oświadczenia w tym zakresie, dokumenty i zeznania słuchanych w sprawie świadków. Wnioskodawczyni we wniosku i w trakcie postępowania wskazywała, które składniki majątkowe są majątkiem dorobkowym zainteresowanych. Również uczestnik postępowania wskazywał przedmioty nabyte przez zainteresowanych w trakcie trwania wspólności majątkowej. Oświadczenia zainteresowanych, co do klasyfikacji jako składnika majątku wspólnego nieruchomości położonej w S. przy ulicy (...) były zgodne. W zakresie pozostałych elementów rozliczeń majątkowych istniał spór, dlatego też na zainteresowanych spoczywał, w myśl art. 6 k.c., obowiązek dowiedzenia prawdziwości swych twierdzeń.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie dał Sądowi podstawę do poczynienia poniższych ustaleń w zakresie składu majątku wspólnego zainteresowanych.

Jak już wspomniano bezsporny w sprawie był fakt przynależności do majątku wspólnego wskazanej we wniosku nieruchomości. Przedmiotowa nieruchomość została zakupiona przez wnioskodawczynię i uczestnika do majątku wspólnego w dniu 06 sierpnia 2004 roku (dowód: wypis aktu notarialnego umowy sprzedaży zawartej w dniu 06 sierpnia 2004 roku, przed notariuszem B. K.w Kancelarii Notarialnej w S., Repertorium A numer (...), k.2-5 akt i dokumentów księgi wieczystej numer (...)prowadzonej przez Sąd Rejonowy w B.Zamiejscowy X Wydział Ksiąg Wieczystych w S.) i niewątpliwie zgodnie z dyspozycja art. 31§1 k.r.o. stanowiła element ich wspólnego majątku.

W tym miejscu należy zauważyć, iż zdaniem Sądu w sprawie brak było podstaw do wyłączenia z rozliczeń miedzy zainteresowanymi wartości ciągnika rolniczego marki U. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Uczestnik nie kwestionował faktu (k.45v.- 46), iż bez zgody i wiedzy wnioskodawczyni sprzedał w dniu 28 września 2011 roku za kwotę 7000 złotych (umowa k.38) wspólny ciągnik rolniczy zainteresowanych i nie przekazał z tego tytułu wnioskodawczyni jakichkolwiek środków pieniężnych. Podniósł natomiast, że uzyskane z tytułu sprzedaży pieniądze przeznaczył na zaspokojenie potrzeb rodziny jednakże okoliczności tej w żadem sposób nie wykazał. Odnośnie

kwestii spożytkowania przez uczestnika uzyskanych w wyniku sprzedaży ciągnika środków finansowych nie był w stanie wypowiedzieć się żaden z przesłuchanych w sprawie świadków, w tym zawnioskowani przez uczestnika A. S. (k.138v.-139), S. S. (k.139), Z. W. (k.139-139v.), J. Ż. (k.139v.), Z. K. (k.163v.) i E. M. (k.164).

Okoliczność zużytkowania przez uczestnika przed ustaniem wspólności ustawowej na potrzeby rodziny środków pieniężnych pozyskanych ze sprzedaży wspólnego ciągnika zainteresowanych była kwestionowania przez wnioskodawczynię, która ponadto podniosła, iż przyjęta cena sprzedaży odbiegała od jego rzeczywistej wartości rynkowej, co ostatecznie skutkowało sformułowaniem wniosku o powołanie biegłego sądowego na okoliczność rzeczywistej wartości zbytego przez uczestnika wspólnego składnika majątkowego. Biegły M. O. (k.171-172) dokonał wyceny wolnorynkowej wartości zbytego przez uczestnika ciągnika rolniczego na kwotę 12500 złotych.

Zdaniem Sądu ustalenia poczynione przez biegłych były rzetelne, dokonane obiektywnie, zaś sformułowane przez niego wnioski zostały poparte wyczerpującym i logicznym uzasadnieniem. Biegły w uzupełniającej opinii ustnej (k.260-260v.) dodatkowo wyjaśnił przyjęty sposób przeprowadzenia wyceny i w ocenie Sądu walor dowodowy przedmiotowej opinii nie budzi jakichkolwiek zastrzeżeń.

W tym stanie rzeczy należało przyjąć, iż uczestnik samowolnie zadysponował przed ustaniem wspólności, składnikiem majątku wspólnego, zaś pozyskanych z tego tytułu środków pieniężnych nie przeznaczył na pokrycie potrzeb rodziny. Z tego względu winien on zwrócić wnioskodawczyni równowartość tego składnika majątkowego, stosownie do wysokości posiadanego przez nią udziału w majątku wspólnym. Należy zaznaczyć, iż zwrotowi podlega część rzeczywistej wartości zbytego składnika majątkowego, która w przedmiotowej sprawie została ustalona przez biegłego. W tej sytuacji negatywne konsekwencje sprzedaży ciągnika obciążyły wyłącznie uczestnika albowiem to on zbył składnik majtku wspólnego zainteresowanych poniżej jego rzeczywistej wartości.

Zdaniem Sądu, w sprawie nie zaistniały natomiast przesłanki do przyjęcia, iż w skład majątku wspólnego zainteresowanych wchodzi kwota 87000złotych mająca stanowić kwotę oszczędności zgromadzonych przez ustaniem wspólności majątkowej zainteresowanych. W ocenie Sądu powołana okoliczność nie została udowodniona przez wnioskodawczynię.

W szczególności należy zauważyć, iż przedmiotowy składnik majątku wspólnego został zgłoszony do rozliczenia dopiero po złożeniu przez uczestnika dowodu posiadania w dacie 21 marca 2014 roku środków pieniężnych w łącznej kwocie 160000 złotych (k.98). Zarówno we wniosku jak w toku rozprawy z dnia 17 kwietnia 2014 roku wnioskodawczyni nie domagała się rozliczenia jakichkolwiek wspólnych oszczędności zainteresowanych i dopiero na rozprawie w dniu 22 stycznia 2015 roku stwierdziła „ że powinny zostać jakieś pieniądze”(k.261) bowiem przesyłała uczestnikowi z zagranicy kwoty rzędu od 1000 do 700 euro miesięcznie. Uczestnik zaprzeczał powyższym okolicznościom wskazując, iż wnioskodawczyni przesyłała z zagranicy kwoty po 700 euro ale raz na cztery miesiące, zaś do 2009 roku zaprzestała przesyłania pieniędzy (k.261v.).W ocenie Sądu sugerowana przez pełnomocnika wnioskodawczyni okoliczność (k.122) jakoby znaczne kwoty pieniężne przesyłane uczestnikowi przez wnioskodawczynię do momentu wniesienia pozwu o rozwód stanowiły źródło zebrania przez niego w czasie trwania związku małżeńskiego oszczędności w kwocie 87000 złotych, jest niewiarygodna.

Należy tu podkreślić, iż w trakcie sprawy o rozwód wnioskodawczyni nie kwestionowała prawdziwości twierdzeń uczestnika odnośnie czasu zaprzestania wspierania go finansowo przez żonę, zaś w pozwie przyznała, że z tytułu zatrudnienia uzyskuje dochód w wysokości 1000 euro netto miesięcznie (dowód: k.5,120 akt sprawy (...)Sądu Okręgowego w B. I Wydział Cywilny). W tej sytuacji trudno przyjąć, iż wnioskodawczyni przy konieczności pokrycia własnych kosztów utrzymania mogłaby przekazywać uczestnikowi tak znaczące jak określiła kwoty pieniężne, które następnie posłużyły uczestnikowi do poczynienia oszczędności. Nadto w ocenie Sądu uczestnik wykazał, iż rzeczoną kwotę pieniężną uzyskał w drodze pożyczki udzielonej mu przez wujka w marcu 2014 roku, a następnie potwierdzonej na piśmie umową z dnia 29 maja 2014 roku (k.119). Uczestnik podał, iż licząc się z obowiązkiem spłacenia wnioskodawczyni w wyniku podziału majątku dorobkowego pożyczył od wujka E. M.w marcu 2014 roku kwotę 87000 złotych, która początkowo w toku postępowania określił omyłkowo jako kwotę darowizny (k.105v.,139v.,262).

Wyjaśnił, iż umowa pisemna potwierdzająca zawarcie zobowiązania została sporządzona dopiero 29 maja 2014 roku wyłącznie celem udokumentowania dokonania tej czynności, zaś początkowo strony z uwagi na bliskie relacje rodzinne nie uznawały za niezbędne sporządzenie umowy na piśmie. Fakt udzielenia uczestnikowi pożyczki oprócz samej umowy (k.119) potwierdza również treść zeznań E. M.(k.164), który stanowczo potwierdził fakt jej udzielenia uczestnikowi. Świadek pomylił wprawdzie wysokość kwoty pożyczki (podał 78000 złotych) jak i zapisaną w umowie datę jej zwrotu jednakże nie sposób wykluczyć, iż pomyłki te są wynikiem występujących u świadka zaników pamięci i nie stanowią przejawu konfabulacji. Zdaniem Sądu chociażby z uwagi na wiek świadek mógł mieć problemy z pamięcią, co tłumaczy istniejące w jego relacji nieścisłości. W tym stanie rzeczy Sąd przyjął, iż w sprawie brak było podstaw do jednoznacznej deprecjacji dowodowej relacji świadka. Wymaga także zauważenia, iż powyższe zeznania znajdują odzwierciedlenie w relacji siostry uczestnika Z. K.(k.163v.), która potwierdziła, że słyszała o udzielonej pożyczce zarówno od uczestnika, jak i E. M.. Świadek podkreśliła również, że uczestnik postępowania jest aktualnie najbliższym krewnym E. M.i utrzymuje ze nim bliskie relacje rodzinne.

W ocenie Sądu walor dowodowy powyższych zeznań świadków wobec braku materiału dowodowego o przeciwnej wymowie oraz z uwagi na wzajemną korelację w zakresie przestawienia okoliczności zawarcia oraz późniejszego udokumentowania na piśmie umowy pożyczki nie został w przedmiotowym postępowaniu skutecznie podważony.

Zdaniem Sądu biorąc pod uwagę przedstawiony powyżej materiał dowodowy należało przyjąć, iż uczestnik należycie wykazał, iż kwota 87000 złotych której rozliczenia w przedmiotowym postępowania domagała się wnioskodawczyni nie wchodziła w skład majątku wspólnego zainteresowanych.

Wymaga przy tym podkreślenia, iż zeznania wnioskodawczyni (k.261) kwestionujące bliskie relacje uczestnika z E. M. nie zostały poparte jakimkolwiek materiałem dowodowym i chociażby z tego względu należało uznać je za niewiarygodne.

W oparciu o przedstawiony powyżej materiał dowodowy Sąd dokonał ustalenia składu majątku wspólnego zainteresowanych jak w punkcie I postanowienia.

Z mocy art. 45 § 1 k.r.o. każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił z swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności.

W ocenie Sądu uczestnik postępowania nie zdołał wykazać, iż zaistniały podstawy do ustalenia, że poczynił on nakład z majątku osobistego na majątek wspólny poprzez przeznaczenia uzyskanej od matki w drodze darowizny kwoty 15300 złotych na zakup wspólnej nieruchomości zainteresowanych. Nie kwestionując samego faktu dokonania darowizny, który potwierdza przedstawiona przez uczestnika umowa (k.37) należało uznać, iż uczestnik nie udowodnił jaka konkretnie kwota pieniężna z uzyskanej kwoty darowizny została faktycznie wykorzystana na pokrycie części ceny nabycia nieruchomości wynoszącej 65000 złotych (dowód: wypis aktu notarialnego umowy sprzedaży zawartej w dniu 06 sierpnia 2004 roku, przed notariuszem B. K.w Kancelarii Notarialnej w S., Repertorium A numer (...), k.2-5 akt i dokumentów księgi wieczystej numer (...)prowadzonej przez Sąd Rejonowy w B.Zamiejscowy X Wydział Ksiąg Wieczystych w S.). Zeznał on na tę okoliczność, że częściowo pieniądze pochodzące z darowizny zostały wpłacone na wspólny rachunek bankowy z którego dokonywano również wypłat na pokrycie bieżących wydatków rodziny oraz wydatków związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego stanowiącego osobisty majątek uczestnika, zaś w pozostałej części zostały spożytkowane na bieżące wydatki. Uczestnik wbrew obowiązkowi udowodnienia wysokości roszczenia o zwrot nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny (art.6 k.c.) podał, że „ nie wiem jaka cześć poszła na życie" oraz dodał jedynie, iż „myślę, że połowa darowizny poszła na dom a połowa na życie"(k.46v.).

W tym stanie rzeczy należało uznać, iż uczestnik nie wykazał w jakiej części środki pochodzące z poczynionej na jego rzecz darowizny zostały faktycznie wydatkowane na pokrycie części ceny zakupu wspólnej nieruchomości. Skutkowało

to przyjęciem przez Sąd, iż wysokość roszczenia nie została udowodniona i z tego względu zgłoszone roszczenie nie mogło zostać uwzględnione.

Zgodnie z art. 211 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba, że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem rzeczy, albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Natomiast w myśl §2 art. 212 k.c. rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Powyższe regulacje prawne zgodnie z art.567§3 k.p.c. i art. 688 k.p.c. stosuje się również w postępowaniu o podział majątku wspólnego i dział spadku.

W rozpatrywanej sprawie zainteresowani nie sformułowali zgodnego wniosku odnośnie sposobu podziału wspólnego majątku. Zadaniem Sądu było zatem dokonanie podziału w sposób pozwalający na właściwe zabezpieczenie usprawiedliwionych interesów zainteresowanych.

W ocenie Sądu nie ulegało wątpliwości, że kwota 12500 złotych stanowiąca równowartość zbytego przez uczestnika składnika majątku wspólnego zainteresowanych winna przypaść z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni, uczestnikowi postępowania, który to nie tylko z przedmiotowego składnika uprzednio korzystał, lecz również samowolnie dokonał jego sprzedaży poniżej rzeczywistej wartości.

Odnośnie nieruchomości wspólnej należało natomiast stwierdzić, iż winna ona przypaść uczestnikowi postępowania z jednoczesnym obciążeniem go obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni.

W rozpatrywanej sprawie niespornym było, że zarówno uczestnik, jak i wnioskodawczyni są w stanie uiścić należną spłatę w przypadku przyznania rzeczonego składnika majątku wspólnego (dowód: kopia książeczki oszczędnościowej uczestnika k.98, deklaracja wnioskodawczyni k.85,zeznania świadka A. M. k.104v.). Wymaga podkreślenia, iż na wspólnej nieruchomości od momentu jej zakupu do chwili obecnej stale zamieszkuje wyłącznie uczestnik postępowania i to na nim faktycznie spoczywały wszystkie obowiązki związane z utrzymaniem nieruchomości w należytym stanie. Przedmiotowa nieruchomość stanowi centrum życiowe uczestnika z którym jest niewątpliwe mocno emocjonalnie związany, zaś konieczność opuszczenia nieruchomości skutkowałaby drastyczną zmianą jego dotychczasowej sytuacji życiowej. Powyższego nie można stwierdzić w przypadku wnioskodawczyni, która aktualnie stale przebywa za granicą, gdzie pracuje i wynajmuje mieszkanie. W ocenie Sądu trudno też przyjąć za wiarygodnie twierdzenia wnioskodawczyni (k.84-84v,k.261) poparte zeznaniami syna zainteresowanych N. Ż. (k104v.-105) odnośnie woli zamieszkania przez nią wraz synem na przedmiotowej nieruchomości po upływie roku, który zamierza jeszcze przeznaczyć na zarobkowanie za granicą celem spłaty kredytu, który chce zaciągnąć z przeznaczeniem na uregulowanie należność z tytułu ewentualnej konieczności spłacenia uczestnika ze wspólnej nieruchomości.

Należy zauważyć, iż wobec dysponowania już obecnie przez wnioskodawczynię oszczędnościami pieniężnymi i majątkiem o wartości pozwalającej na ewentualną jednorazową spłatę uczestnika (dowód: niekwestionowane zeznania wnioskodawczyni k.84 oraz zeznana świadka A. M.k.104v.) powoływanie się przez nią, iż zamierza przedłużyć pobyt za granicą wyłącznie z powodu konieczności spłaty ewentualnych zobowiązań związanych z podziałem majątku wspólnego jest mało wiarygodne. Wymaga też zaznaczenia, że obecnie syn zainteresowanych studiuje i mieszka w B., co wyłącza możliwość zamieszkania przez niego w S., przy czym treść jego zeznań z uwagi na aktualny konflikt z uczestnikiem budzi uzasadnione wątpliwości dowodowe i nie może stanowić wiarygodnej podstawy do ustalenia, iż wnioskodawczyni zamierza na stałe zamieszkać na rzeczonej nieruchomości. W ocenie Sądu jest to tym bardziej wątpliwe wobec przyznania przez nią, że aktualnie ma za granicą nowego partnera życiowego (k.261v.) oraz zadeklarowania w trakcie sprawy o rozwód, iż zamierza na stałe pozostać w B. (k.120 akt sprawy (...)Sądu Okręgowego w B.I Wydział Cywilny).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, iż wszystkie składniki majątku wspólnego zainteresowanych winny przypaść uczestnikowi postępowania, co znalazło wyraz w punkcie II postanowienia.

Zgodnie z dyspozycją art. 207 k.c pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

Jak już wspomniano na mocy art. 45 § 1 k.r.o każdy z małżonków może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny.

Zgodnie art. 46 k.r.o w sprawach nieunormowanych w artykułach poprzedzających od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku.

W myśl natomiast art. 1035k.c jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów niniejszego tytułu.

Oznacza to, że od chwili ustania wspólności ustawowej małżeńskiej również rozliczenia z tytułu wydatków i nakładów regulują stosowane odpowiednio przepisy dotyczące współwłasności, a konkretnie powołany wyżej art. 207 k.c. Art. 43 § 1 k.r.o stanowi natomiast, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym.

W rozpatrywanej sprawie zainteresowani nie kwestionowali, zasadności rozliczenia poniesionych przez uczestnika wydatków związanych z kosztami utrzymania wspólnej nieruchomości w postaci uiszczonego podatku od nieruchomości w kwocie 52 złotych, kwoty 512 złotych z tytułu opłaconych składek ubezpieczeniowych oraz kwoty 60 złotych za zajecie pasa drogowego. W ocenie Sądu mając na uwadze, iż powyższe należności miały charakter wydatków stałych powstających niezależnie od korzystania przez zainteresowanych ze wspólnej nieruchomości oraz częściowo były poniesione (ubezpieczenie budynku) celem zabezpieczenia możliwości naprawienia ewentualnej szkody w substancji rzeczy wspólnej, obowiązek ich uiszczenia spoczywał w równym stopniu na obojgu zainteresowanych w sprawie i w tym stanie rzeczy wnioskodawczyni winna zwrócić uczestnikowi równowartość połowy poniesionych przez niego z tego tytułu wydatków. W pozostałym zakresie wnioskodawczyni zasadnie zakwestionowała prawo ubiegania się przez uczestnika o zwrot wydatków związanych z poniesionymi kosztami opłat za wodę i ścieki oraz za wywóz odpadów i nieczystości ze wspólnej nieruchomości. Nie ulega wątpliwości, iż przedmiotowe wydatki zaistniały wyłącznie na skutek zamieszkiwania uczestnika na wspólnej nieruchomości, a zatem wnioskodawczyni, która nie przyczyniła się do ich powstania, nie była w świetle art.207 k.c. obowiązana do zwrotu uczestnikowi połowy ich wartości.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd w punkcie III postanowienia przyjął, iż uczestnik postępowania poczynił wydatki z majątku osobistego na nieruchomość będącą przedmiotem majątku wspólnego zainteresowanych w łącznej kwocie 624 złotych.

Wartość objętej wnioskiem nieruchomości została ustalona przez Sąd w oparciu o opinię biegłego z zakresu szacowania nieruchomości A. G. (k.192-207), który to ustalił jej aktualną wartość rynkową według stanu na datę ustania wspólności majątkowej na kwotę 265625 złotych.

W ocenie Sądu biegły dokonał w opinii rzetelnych i merytorycznie trafnych ustaleń oraz wyczerpująco opisał sposób przeprowadzenia szacowania wartości nieruchomości.

Zainteresowani nie kwestionowali waloru dowodowego przedmiotowej opinii i w tym stanie rzeczy mogła ona stanowić podstawę do poczynienia ustaleń odnośnie wartości wskazanej we wniosku nieruchomości.

Obliczona w oparciu o opinie biegłych M. O. (k.171-172) i A. G. (k.192-207) całkowita wartość majątku podlegającego podziałowi w przedmiotowym postępowaniu wyniosła 278125,00 złotych, a zatem wartość udziału przypadająca każdemu z zainteresowanych opiewała na kwotę 139062,50 złotych. Mając na uwadze, iż w wyniku podziału uczestnik postępowania uzyskał składniki majątkowe o łącznej wartości 278125,00 złotych rodziło to po jego stronie - po

potrąceniu kwoty stanowiącej równowartość połowy poniesionych wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 312 złotych - obowiązek (art.212§2k.c.) uiszczenia na rzecz wnioskodawczyni spłaty w wysokości 138750,50 złotych, co znalazło wyraz w punkcie IV postanowienia Sądu. Mając na uwadze, iż uczestnik dysponował oszczędnościami w wysokości przewyższającej należną kwotę spłaty, jej płatność (art.212§3k.c.) została ustalona w terminie siedmiu dni od uprawomocnienia się orzeczenia, z zastrzeżeniem odsetek ustawowych na wypadek uchybienia w terminie płatności.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do zasady wyrażonej w art.520§ 1k.p.c W sprawie niniejszej koszty postępowania wyniosły łącznie 2626,59 złotych (opłata 1000 złotych, wydatki 1626,59złotych), a zatem każdy z zainteresowanych powinien je ponieść w połowie. Wnioskodawczyni uiściła opłatę od wniosku oraz kwotę 1000 złotych tytułem zaliczki na poczet wydatków w sprawie. Zaliczkę na wydatki w tej samej wysokości wpłacił również uczestnik postępowania. Mając na uwadze, iż wnioskodawczyni poniosła łącznie koszty postępowania w kwocie 1626,59 złotych, Sąd w ramach rozliczeń pomiędzy zainteresowanymi zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 313,30 złotych stanowiącą równowartość nadpłaconej przez wnioskodawczynię ponad udział w majątku wspólnym kwoty kosztów postępowania. Nadto na mocy art.84 ust.2 w zw. z art.80 ust. 1ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010.90.594 ze zm.) orzeczono o zwrocie ze Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni nadpłaconej części zaliczki na poczet wydatków w sprawie w kwocie 373,41złotych.

Sędzia